









The Impact of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy on Sensation Seeking and the Propensity to Marital Infidelity in Married Women

Fahime Kashefi¹  , Manouchehr Azkhosh^{2*}  , Mohammad Saeed Khanjani²  ,
Hakime Aghaei¹  

1. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Shahroud Branch, Islamic Azad University, Shahroud, Iran.

2. Department of Counseling, Faculty of Behavioral Sciences and Mental Health, University of Rehabilitation Sciences and Social Health, Tehran, Iran.

***Corresponding Author:** Associated Professor, Department of Counseling, Faculty of Behavioral Sciences and Mental Health, University of Rehabilitation Sciences and Social Health, Tehran, Iran. Email: mn.azkhosh@uswr.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article History:

Received: 17 Jun 2023

Revised: 23 Aug 2023

Accepted: 19 Sep 2023

Published: 30 Mar 2026

Keywords:

*Dynamic Psychotherapy,
Sensation Seeking, Short-Term
Tendency to Marital Infidelity.*

ABSTRACT

The purpose of this study was to evaluate the efficacy of intensive short-term dynamic psychotherapy on sensation seeking and the tendency to marital infidelity in married women. The pretest-posttest design was employed in this semi-experimental study, which included a control group and a two-month follow-up. The convenience sampling method was employed to randomly assign 40 individuals to two groups of 20. The statistical population of the present study consisted of all married women who visited the psychological facilities in Tehran city in 2022. Data collection tools included sensation seeking scale V (SSS-V) and attitudes toward infidelity scale (ATIS). The experimental group then underwent intensive short-term dynamic psychotherapy for nine weekly sessions, each lasting 90 minutes. However, the control group did not receive any intervention. SPSS Version 24 was employed to conduct data analysis using analysis of variance with repeated measures. The results of the study showed that of short-term dynamic psychotherapy in post-test and follow up had a significant effect on sensation seeking and tendency to marital infidelity ($P < 0.05$). The results of the present study suggest that short-term dynamic psychotherapy can be employed as a treatment method for sensation seeking and a propensity for marital infidelity in counseling centers and psychological services.

Cite this article: Kashefi, F., Azkhosh, M., Khanjani, M. S., & Aghae, H. (2026). The Impact of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy on Sensation Seeking and the Propensity to Marital Infidelity in Married Women. *Journal of Applied Psychological Research*, 17(1), 33-48. doi:10.22059/japr.2024.360977.644655



© Author(s) retain the copyright.

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.360977.644655>

Publisher: University of Tehran Press.

The Impact of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy on Sensation Seeking and the Propensity to Marital Infidelity in Married Women

Extended Abstract

Aim

The family is a fundamental pillar of society and its smallest unit, considered one of the most effective environments for nurturing individuals' mental health (Morrissey et al., 2019) and providing the peace, security, and comfort necessary in the home environment. Benefiting from this environment saves individuals from stressful and difficult life situations (Eskandari & Parandin, 2022).

One issue that can threaten the core of married life is sensation seeking within the relationship (Soltanizadeh & Bajelani, 2020). Some couples place their family unit and the quality of their marriage at risk due to their pursuit of sexual sensation-seeking behaviors (Crawford et al., 2003). Furthermore, the tendency toward marital infidelity encompasses all sexual (Soltanizadeh & Bajelani, 2020) and non-sexual (Yuan & Weiser, 2019) behaviors directed toward the opposite sex (Isma & Turnip, 2019) outside the established framework and rules of the family (Colossi & Falcke, 2019), a tendency that now even manifests in virtual spaces (Vossler & Moller, 2020).

Consistent with these concerns, Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP) has shown practical efficacy in couples' married lives, improving several marital issues. These improvements include reducing marital conflicts (Parisuz et al., 2019), increasing marital adjustment and satisfaction (Kramer et al., 2015), enhancing differentiation and attachment behavior in marital relationships (Kashefi et al., 2023), and reducing anxiety, increasing self-empathy, coping, and social adaptation in women (Khatami & Sedaghati Fard, 2023), as well as ameliorating alexithymia in women (Mami et al., 2021). These findings demonstrate ISTDP's effectiveness in empowering married women.

Therefore, this study aimed to determine the effectiveness of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy on sensation seeking and the tendency toward marital infidelity in married women.

Methodology

This semi-experimental study utilized a pretest-posttest control group design with a two-month follow-up. The statistical population consisted of all married women visiting psychological centers in Tehran during 2022. Using convenience sampling, 40 participants were selected and randomly assigned to two groups: an experimental group ($n = 20$) and a control group ($n = 20$).

Data collection tools included Sensation Seeking Scale-V (SSS-V; Zuckerman, 2007) and Attitudes Toward Infidelity Scale (ATIS; Whatley, 2008). The experimental group received Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP; Davanloo, 1980, as cited in Weiner et al., 2021) in nine weekly 90-minute sessions, whereas the control group received no intervention. Data were analyzed using Repeated Measures Analysis of Variance (ANOVA) with Bonferroni post-hoc corrections, performed via SPSS version 24.

Findings

The results indicated that Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP) has a significant effect on reducing "sensation seeking" and its components—namely "risk-taking and adventure, experience seeking", "disinhibition, and sensitivity to boredom"—as well as on the variable of "propensity to marital infidelity". The results are presented in Table 1.

Table 1. Results of the Repeated Measures Analysis of Variance (RM-ANOVA) for Between-Group and Within-Group Effects on Sensation Seeking and Propensity to Marital Infidelity

Dependent Variable	Source of Variation	F-Value	Significance (p)	Effect Size (η^2)	Statistical Power ($1-\beta$)
Risk-Taking and Adventure	Group	12.97	< 0.001	0.25	0.94
	Time	40.17	< 0.001	0.51	1.00
	Time \times Group	30.40	< 0.001	0.44	1.00
Experience Seeking	Group	5.13	0.029	0.20	0.59
	Time	37.82	< 0.001	0.50	1.00
	Time \times Group	28.14	< 0.001	0.43	1.00

Dependent Variable	Source of Variation	F-Value	Significance (p)	Effect Size (η^2)	Statistical Power ($1-\beta$)
Disinhibition	Group	6.23	0.017	0.14	0.68
	Time	35.12	< 0.001	0.48	1.00
	Time × Group	23.85	< 0.001	0.39	1.00
Sensitivity to Boredom	Group	12.90	< 0.001	0.25	0.94
	Time	57.16	< 0.001	0.60	1.00
	Time × Group	50.88	< 0.001	0.57	1.00
Total Sensation Seeking Score	Group	20.26	< 0.001	0.35	1.00
	Time	126.60	< 0.001	0.77	1.00
	Time × Group	97.46	< 0.001	0.72	1.00
Propensity to Infidelity	Group	34.69	< 0.001	0.48	1.00
	Time	93.88	< 0.001	0.71	1.00
	Time × Group	78.38	< 0.001	0.67	1.00

To determine at which specific stages significant differences occurred in sensation seeking and the tendency toward marital infidelity, a Bonferroni post-hoc test was conducted to compare means pairwise. The results showed that the mean difference between the pre-test and post-test (intervention effect), as well as the mean difference between the pre-test and follow-up (time effect), was significantly greater than the mean difference between the post-test and follow-up (stability of intervention effect). This pattern indicates that Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy effectively reduced sensation seeking and the tendency toward marital infidelity in the post-test phase, and that this effect remained stable during the follow-up phase.

Conclusion

This study confirms that Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP) significantly reduces sensation seeking and the propensity for marital infidelity among married women, with effects sustained at a two-month follow-up. These findings align with prior research demonstrating ISTDP's efficacy in reducing marital conflict (Parisuz et al., 2019; Mobassem et al., 2013), improving attachment behaviors (Kashfi et al., 2023), and assisting women affected by infidelity (Ranjbar Bahadori et al., 2022). ISTDP facilitates emotional processing and insight into attachment patterns, challenging unconscious defenses that fuel distress (Abbass et al., 2008; Abbass et al., 2020, 2021). By integrating repressed emotions and resolving conflicts between past experiences and current marital distress, the therapy enhances self-awareness, fosters empathetic relationships, and satisfies psychological needs (Abbass et al., 2012; Russell et al., 2022). The therapeutic mechanism involves dismantling defenses against intimacy, allowing clients to accept and regulate emotions, thereby reducing the drive for sensation seeking and infidelity.

The primary focus of short-term intensive psychodynamic therapy is on emotional or psychological pain, wherein life is perceived as a difficult and exhausting process. In this state, the psyche is constructed in a struggle to cope and endure, often relying on defense or avoidance mechanisms to mitigate pain. In ISTDP, women initially exposed to unwanted feelings may experience increased anxiety, which can temporarily exacerbate marital problems and rigid, distorted thoughts regarding the propensity for marital infidelity. However, following a few sessions of emotional release, processing, and regulation, problems stemming from the tendency toward infidelity diminish. The core axes of this treatment method are rooted in the nature of the therapeutic relationship and the process of disclosure. Through the therapist's active stance and the precise application of techniques, clients are able to identify and access the depth of their feelings and thoughts rapidly, thereby accelerating the reduction of infidelity-related issues.

While effective communication and marital satisfaction improve through this process, the study acknowledges certain limitations: the results are restricted to married women in Tehran, and the short follow-up period limits conclusions regarding long-term maintenance. Future research should include male participants, explore broader marital issues such as sexual satisfaction, and compare ISTDP with other therapeutic modalities. Clinically, ISTDP is recommended as an effective intervention for couples exhibiting high levels of sensation seeking and active tendencies toward infidelity.

Keywords: Dynamic Psychotherapy, Sensation Seeking, Short-Term Tendency to Marital Infidelity

Ethical Considerations

In the present study, all ethical standards were strictly observed, including the confidentiality, privacy, and anonymity of participants. Furthermore, participation in this research entailed no potential harm to the subjects. This study received ethical approval (Approval No. IR.IAU.SHAHROOD.REC.1401.010) from the Ethics Committee of Islamic Azad University, Shahrood Branch.

Acknowledgments and Funding

The authors wish to express their sincere gratitude to all participants (married women who referred to psychological centers in Tehran in 2022) for their invaluable contribution to this study.

Conflict of Interest

The authors declare that this article has received no external funding and that there are no conflicts of interest to disclose.

Cite this article: Kashefi, F., Azkhosh, M., Khanjani, M. S., & Aghae, H. (2026). The Impact of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy on Sensation Seeking and the Propensity to Marital Infidelity in Married Women. *Journal of Applied Psychological Research*, 17(1), 33-48. doi:10.22059/japr.2024.360977.644655



© Author(s) retain the copyright.

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.360977.644655>

Publisher: University of Tehran Press.



تأثیر روان درمانی پویسی فشرده کوتاه مدت بر هیجان طلبی و گرایش به پیمان شکنی زناشویی در زنان متأهل

فهیمة کاشفی^۱، منوچهر ازخوش^{۲*}، محمدسعید خانجانی^۲، حکیمه آقایی^۱

۱. گروه روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.

۲. گروه مشاوره، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول: دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
رایانامه: mn.azkhash@uswr.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر روان درمانی پویسی فشرده کوتاه مدت بر هیجان طلبی و گرایش به پیمان شکنی زناشویی در زنان متأهل بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل همراه با مرحله پیگیری دوماهه بود. جامعه آماری پژوهش کلیه زنان متأهل مراجعه کننده به مراکز روان شناسی شهر تهران در سال ۱۴۰۱ بودند. با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس، ۴۰ نفر انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه ۲۰ نفری جایگزین شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل مقیاس هیجان طلبی (SSS-V) و مقیاس گرایش به پیمان شکنی زناشویی (ATIS) بود. گروه آزمایش ۹ جلسه هفتگی ۹۰ دقیقه ای تحت روان درمانی پویسی فشرده کوتاه مدت قرار گرفت، اما گروه کنترل هیچ گونه مداخله ای دریافت نکرد. داده ها به روش تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر با نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ تحلیل شدند. نتایج نشان داد درمان مذکور در مرحله پس آزمون و پیگیری نسبت به گروه کنترل اثربخشی معناداری بر کاهش هیجان طلبی و گرایش به پیمان شکنی زناشویی داشته است ($P < 0.05$). براساس نتایج پژوهش حاضر، می توان گفت روان درمانی پویسی فشرده کوتاه مدت می تواند به عنوان یک شیوه درمانی مناسب برای کاهش هیجان طلبی و کاهش گرایش به پیمان شکنی زناشویی در مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی به کار برده شود.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۲۷

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۱۰

کلیدواژه ها:

روان درمانی پویسی فشرده

کوتاه مدت، گرایش به

پیمان شکنی زناشویی،

هیجان طلبی.

استناد: کاشفی، ف.، ازخوش، م.، خانجانی، م.، س.، و آقایی، ح. (۱۴۰۵). تأثیر روان درمانی پویسی فشرده کوتاه مدت بر هیجان طلبی و گرایش به پیمان شکنی زناشویی در زنان متأهل.

فصل نامه پژوهش های کاربردی روانشناختی، ۱۷(۱)، ۳۳-۴۸. doi:10.22059/japr.2024.360977.644655

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.360977.644655>

© نویسندگان.



۱. مقدمه

خانواده یکی از ارکان اصلی جامعه و کوچک‌ترین جزء اجتماع است که به‌عنوان یکی از محیط‌های مؤثر در سلامت روانی افراد در نظر گرفته می‌شود (موریسی و همکاران^۱، ۲۰۱۹). آرامش، امنیت و آسایشی که افراد در محیط خانه می‌توانند از آن بهره‌مند شوند، آن‌ها را از شرایط تنیدگی‌زا و موقعیت‌های دشوار زندگی در امان نگاه می‌دارد (اسکندری و پرن‌دین، ۱۴۰۱). یکی از مشکلاتی که می‌تواند کانون زندگی زناشویی را تهدید کند، هیجان‌طلبی^۲ در زندگی زناشویی است (سلطانی‌زاده و باجلانی، ۱۳۹۹). برخی از زوجین به‌دلیل هیجان‌طلبی جنسی کانون خانواده و کیفیت زندگی زناشویی خود را در معرض فروپاشی قرار می‌دهند (کرافورد و همکاران^۳، ۲۰۰۳). هیجان‌طلبی نوعی نیاز به هیجان‌ات و تجربیات جدید به‌شمار می‌رود. این هیجان‌ات گوناگون و پیچیده‌اند (آسایاگ و همکاران^۴، ۲۰۲۲) و فرد هیجان‌طلب برای کسب این‌گونه تجربیات، دست به رفتارهای پرخطر، هیجانی یا فیزیکی می‌زند (هوانگ و همکاران^۵، ۲۰۲۲). افراد هیجان‌طلب، افرادی اجتماعی و برون‌گرا هستند که از رفتارهای تکراری و یکنواخت خسته می‌شوند و به همین سبب در پی تجارب جدید می‌روند (ریگان و همکاران^۶، ۲۰۲۰). این هیجان‌طلبی اثراتی آسیب‌زا در زندگی زناشویی دارد. برخی از زنان به‌دلیل هیجان‌طلبی در روابط جنسی، به پیمان‌شکنی زناشویی گرایش پیدا می‌کنند (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۶). این گرایش به آن معنا است که فرد تمایل دارد با فردی غیر از همسر خود رابطه جنسی و عاطفی داشته باشد (اودبوده و آدگونجو^۷، ۲۰۲۲).

به عبارت دیگر، گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی شامل کلیه رفتارهای جنسی (سلطانی‌زاده و باجلانی، ۱۳۹۹) و غیرجنسی (یوان و همکاران^۸، ۲۰۱۹) یک فرد متأهل با جنس مخالف (ایسما و همکاران^۹، ۲۰۱۹) خارج از چارچوب و قواعد خانواده می‌شود (کلوسی و فالکه^{۱۰}، ۲۰۱۹) که حتی در فضای مجازی نیز نمود پیدا می‌کند (وسلر و مولر^{۱۱}، ۲۰۲۰). امروزه با توجه به دگرگونی و تغییرات مختلف در روابط اجتماعی و تغییرات در نگرش زوجین، شناسایی عوامل مؤثر در گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی و به‌کارگیری مداخلات روان‌شناختی برای کاهش آن حائز اهمیت است (مهدی‌زاده و دره‌کردی، ۱۳۹۹). در جهت کاهش مشکلات افرادی که به پیمان‌شکنی زناشویی گرایش دارند، مداخلات گوناگونی به‌کار رفته‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان به مشاوره بومی مبتنی بر بحران‌های وجودی (فاتحی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۱)، درمان راه‌حل‌محور (اهرمیان و همکاران، ۱۴۰۰) و طرحواره‌درمانی و روایت‌درمانی اشاره کرد (کیانی‌پور و همکاران، ۱۳۹۶). اما مداخله درمانی‌ای که کمتر مورد توجه قرار گرفته روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت است که توسط دوانلو^{۱۲} (۱۹۸۰) معرفی شده است (به نقل از راسل و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۲؛ میسم و همکاران، ۱۳۹۱). تفاوت روان‌درمانی پویشی با درمان‌های قبلی در اساس کارکردی آن است. اساس کارکردی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌چنین است که وقتی تعارضات بین‌فردی (برای مثال در زندگی زناشویی) رخ می‌دهد، افراد هیجان‌ات ناخوشایندی را تجربه می‌کنند. بیشتر افراد درمان را جستجو می‌کنند به‌دلیل اینکه نمی‌توانند هیجان‌اتشان را به فعالیت مؤثری ارتباط دهند. در نتیجه مضطرب می‌شوند و از دفاع استفاده می‌کنند. این دفاع‌ها مشکلاتی در زندگی زناشویی افراد ایجاد می‌کند (رنجبر بهادری و همکاران، ۱۴۰۱).

1. Morrissey et al.
2. sensation seeking
3. Crawford et al.
4. Assayag et al.
5. Huang et al.
6. Regan et al.
7. Odebo & Adegunju
8. Yuan
9. Isma
10. Colossi & Falcke
11. Vossler & Moller
12. Davanloo, H.
13. Russell et al.

افزون بر این می‌توان گفت هدف از روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت، شناسایی و پردازش احساسات دردناک یا ممنوع و در نتیجه غلبه بر علائم و تمایلات خودتخریبی است (کالدیرولی و همکاران^۱، ۲۰۲۰). تمرکز مکانیسم اثر روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده بر درد هیجانی یا روان‌شناختی است که در آن، زندگی فرایندی مشکل‌آفرین و طاقت‌فرسا تصور می‌شود، روان در کشمکش برای مقابله و تحمل آن ساخته می‌شود و دفاع‌ها یا سازوکارهای اجتناب از درد را به وجود می‌آورد، شامل دیدن، فکر کردن، احساس کردن و رفتار کردن که بیشتر این فعالیت‌ها خارج از آگاهی اتفاق می‌افتند. این تلاش‌های ناهشیار برای اجتناب از درد هیجانی اغلب شکست می‌خورند، اما از آنجا که آگاهی ما محدود است، مدام تکرار می‌شوند (قربانی، ۱۳۹۳). به نقل از رنجبر بهادری و همکاران، (۱۴۰۱). همچنین می‌توان گفت روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده کمک به مراجع است تا آنچه را که به شیوه کامل‌تری در فرایند درمان تجربه می‌کند، مجدد فرمول‌بندی کند و ناراحتی ناشی از آن را تحمل کند. فهمی که درمانگر و مراجع در مورد این مشکلات به وجود می‌آورند، آگاهی مراجع را گسترش می‌دهد و راه ورود به گزینه‌های جدید برای مدیریت تعارض را باز می‌کند (مالان و کوهگلین دیلا^۲، ۲۰۱۸).

با توجه به آنچه گفته شد، روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده آثاری کاربردی در زندگی زناشویی زوجین داشته است که از جمله آن‌ها می‌توان به کاهش تعارضات زناشویی (پریسوز و همکاران^۳، ۲۰۱۹)، افزایش سازگاری زناشویی (نولان و همکاران^۴، ۲۰۱۵) و بالابردن میزان رضایتمندی زناشویی (کرامر و همکاران^۵، ۲۰۱۵)، افزایش تمایزیافتگی و رفتار دلبستگی در روابط زناشویی (کاشفی و همکاران، ۱۴۰۲)، کاهش اضطراب، افزایش همدلی با خود، کنار آمدن و سازگاری اجتماعی در زنان (خاتمی و صدافتی‌فرد، ۱۴۰۲) و نارسایی هیجانی در زنان اشاره کرد (مامی و همکاران، ۱۳۹۹). این امر نشان‌دهنده کارآمد بودن روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت برای کمک به زنان متأهل در راستای توانمندسازی زندگی زناشویی افراد متأهل است.

در زمینه اهمیت و ضرورت پژوهش می‌توان گفت پیمان‌شکنی زناشویی یکی از آسیب‌های خانوادگی و اجتماعی است (وسلر و مولر، ۲۰۲۰) که ارتباط زیادی با جدایی همسران از هم و فروپاشی قانون خانواده دارد. به این ترتیب انجام یک مداخله روان‌درمانی برای کاهش مشکلات زنان دارای گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی و تحکیم بنیان خانواده از اهمیت و ضرورت فراوان برخوردار است. در این مطالعه علاوه بر به‌کارگیری روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده بر هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی، اثرات درمانی آن را نیز در بلندمدت (در قالب یک مرحله پیگیری دوماهه) بررسی شد. از فواید کاربردی این پژوهش نیز آن است که روان‌شناسان و مشاوران خانواده از نتایج این پژوهش می‌توانند در راستای تحکیم بنیان زندگی زناشویی و کاهش مشکلات زنان دارای هیجان‌طلبی و کاهش گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی از نتایج این پژوهش استفاده کنند. از سوی دیگر هیجان‌طلبی در زندگی زناشویی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی می‌تواند با مشکلات مختلفی از تقاضای طلاق و فروپاشی خانواده‌ها در ارتباط باشد (واراچ و همکاران^۶، ۲۰۲۱). رویکردهای درمانی مختلفی برای بهبود مشکلات زنان متأهل دارای هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی به کار گرفته شده‌اند و کارآمد بوده‌اند، اما مطالعات و مشاهدات پژوهشگر نشان‌دهنده آن است که هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی در جامعه ایرانی در حال افزایش است. با توجه به برگشت برخی از مراجعان برای درمان، پژوهشگران در این مطالعه به دنبال پاسخگویی به این سؤال بودند که آیا روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی در زنان متأهل مؤثر بوده است.

۲. روش

۲-۱. جامعه، نمونه و روش اجرا

1. Caldiroli et al.
2. Malan & Coughlin Della
3. Parisuz et al.
4. Nowlan
5. Kramer et al.
6. Warach

روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از منظر گردآوری داده‌ها کمی و از نوع نیمه‌آزمایشی، با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل همراه با پیگیری دوماهه بود. جامعه آماری پژوهش کلیه زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز روان‌شناسی دکتر شهرام ناصری (نوبنیاد، صدر و دولت) شهر تهران در سال ۱۴۰۱ بودند. از جدول کوهن برای تعیین حجم نمونه استفاده شد. به این صورت که در سطح اطمینان ۹۵ درصد، حجم اثر ۰/۷۰ و توان آماری ۰/۹۱ برای هر گروه ۱۲ نفر تعیین شد، اما از آنجا که احتمال ریزش برخی نمونه‌ها وجود داشت و نیز در جهت تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج، حجم هر گروه ۲۰ نفر تعیین شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل حداقل تحصیلات دیپلم، کسب نمره ۱۲ و بالاتر در پرسشنامه نگرش به خیانت زناشویی و نمره ۲۰ و بالاتر در مقیاس هیجان‌طلبی بود. همچنین اینکه فرد درمان‌داری نگرفته باشد (طبق پرونده مراجعان) از معیارهای ورود به مطالعه بود. غیبت بیشتر از دو جلسه، شرکت هم‌زمان در دیگر دوره‌ها و مداخلات آموزشی و روان‌شناختی، مخدوش‌بودن پاسخنانه و عدم شرکت در مرحله پس‌آزمون و پیگیری از ملاک‌های خروج از پژوهش به‌شمار می‌رفت.

۲-۲. ابزارهای پژوهش

۲-۲-۱. مقیاس هیجان‌طلبی^۱ (SSS-V)

این مقیاس توسط زاکرمن^۲ (۲۰۰۷) تهیه شده است و شامل ۴۰ سؤال و چهار خرده‌مقیاس شامل خطرجویی و ماجراجویی^۳، تجربه‌طلبی^۴، بازداری‌زدایی^۵ و حساسیت به یکنواختی^۶ را اندازه‌گیری می‌کند. دامنه نمرات بین صفر و ۴۰ است. نمرات بالاتر نشان‌دهنده هیجان‌طلبی بیشتر است و دامنه هر خرده‌مقیاس بین صفر و ۱۰ در نوسان است. این مقیاس در ایران ترجمه و هنجاریابی شده و روایی ملاکی آن بررسی و ضرایب همبستگی بین مقیاس هیجان‌طلبی و پرسشنامه آمادگی اعتیاد^۷ وید و همکاران^۸ (۱۹۹۲) در دامنه ۰/۲۱ تا ۰/۳۰ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به‌دست آمده است (حسن‌زاده و فرزاد، ۱۳۹۷). در تحقیقات اخیر در ایران پایایی آن بررسی و آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۷۶ و خرده‌مقیاس‌ها در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۸۳ گزارش شده است (صابونچی و همکاران، ۱۴۰۰). در تحقیقات خارجی، ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۶۰ تا ۰/۸۶ (مک‌کای و همکاران^۹، ۲۰۱۸)، در پژوهش دیگر ضرایب ۰/۵۱ تا ۰/۷۱ (کولادو و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۸) و در یک مطالعه دیگر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ تا ۰/۸۶ محاسبه گزارش شده است (کومار و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۳). در پژوهش حاضر، پایایی مقیاس بررسی و آلفای کرونباخ پیش‌آزمون ۰/۷۳، پس‌آزمون ۰/۸۵ و پیگیری ۰/۸۶ گزارش شد.

۲-۲-۲. مقیاس گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی^{۱۲} (ATIS)

این مقیاس توسط واتلی (۲۰۰۸) تهیه شده و شامل ۱۲ سؤال است که نمره‌گذاری آن به‌صورت طیف لیکرت هفت‌درجه‌ای (بسیار مخالفم ۱ نمره تا بسیار موافقم ۷ نمره) است. بالاترین امتیاز ۸۴ به معنی پذیرنده روابط فرازناشویی و کمترین ۱۲ به معنی ردکننده روابط پیمان‌شکنانه است. در ایران در یک پژوهش دیگر ویژگی‌های روان‌سنجی آن بررسی شد و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به‌دست آمد (شالچیان پورخلجان و همکاران، ۱۴۰۱). همچنین روایی ملاکی از نوع هم‌زمان پرسشنامه با مقیاس جهت‌گیری مذهبی^{۱۳} (ROS) آلپورت و راس^{۱۴} (۱۹۶۷) بررسی و ضرایب همبستگی با جهت‌گیری مذهبی درونی ۰/۲۹ و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی ۰/۱۶ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به‌دست آمد (علی تبار و همکاران، ۱۳۹۳). واتلی سازنده مقیاس آلفای

1. Sensation Seeking Scale V (SSS-V)
2. Zuckerman
3. adventure seeking
4. experiencing seeking
5. disinhibition
6. densitivity to weariness
7. Addiction Potential Scale (APS)
8. Weed et al.
9. McKay et al.
10. Collado et al.
11. Kumar et al.
12. Attitudes Toward Infidelity Scale (ATIS)
13. Religious Orientation Scale (ROS)
14. Allport & Ross

کرونباخ آن را ۰/۸۰ گزارش کرده است (واتلی، ۲۰۰۸). در پژوهشی دیگر نیز آلفای کرونباخ ۰/۷۶ محاسبه شده است (عاصفی فر و همکاران، ۲۰۲۲). در پژوهش حاضر پایایی مقیاس بررسی و آلفای کرونباخ پیش‌آزمون ۰/۷۱، پس‌آزمون ۰/۸۲ و پیگیری ۰/۹۱ به دست آمد.

۲-۳. روند اجرای مداخله

برای جمع‌آوری داده‌ها، پس از اخذ مجوز از مراکز روان‌شناسی دکتر شهرام ناصری (نوبنیاد، صدر و دولت) و نیز کسب مجوز استفاده از این مراکز، ابتدا زنان متأهل مراجعه‌کننده با پرسشنامه نگرش به خیانت زناشویی غربالگری و شناسایی شدند و ۴۰ نفر که نمره بالاتر از ۱۲ را در این پرسشنامه کسب کرده بودند، انتخاب شدند. سپس در دو گروه ۲۰ نفره به روش نمونه‌گیری ساده جایگزین شدند (در مرحله اول، نمونه‌گیری به شیوه در دسترس بود، اما ۴۰ نفر غربالگری شده به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در گروه‌ها قرار گرفتند). گروه آزمایش به صورت گروهی توسط پژوهشگر به عنوان دانشجوی دکتری روان‌شناسی، تحت ده جلسه ۹۰ دقیقه‌ای (هر هفته یک جلسه) روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت قرار گرفت، اما گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نکرد. مکان اجرای جلسات، مراکز روان‌شناسی دکتر شهرام ناصری بود. پس از اتمام مداخله، پرسشنامه‌های هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی اجرا و دو ماه بعد از اتمام جلسات درمانی، به منظور اندازه‌گیری تداوم اثر درمان اعمال شده بار دیگر پرسشنامه‌های تحقیق اجرا شدند. اجرای پرسشنامه‌ها در هر سه مرحله به صورت آنلاین صورت گرفت. شایان ذکر است که برای جلوگیری از افت آزمودنی‌ها، تمهیداتی از قبیل اتاقی برای استراحت موقت، اجازه غیبت تا دو جلسه، پذیرایی و همچنین در نظر گرفتن هدایایی در اتمام جلسات (از جمله مشاوره رایگان یک یا دو جلسه‌ای در مراکز مشاوره محل کار) برای آزمودنی‌ها در نظر گرفته شد که همین موارد از عوامل عدم افت آزمودنی‌ها بود؛ بنابراین در هیچ کدام از گروه‌ها افت آزمودنی وجود نداشت.

۲-۴. جلسات درمانی

ساختار نه‌جلسه‌ای (هر هفته یک جلسه و هر جلسه ۹۰ دقیقه‌ای) روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت اقتباس از دوانلو (۱۹۸۰) به نقل از واینر و همکاران، (۱۴۰۰) در جدول ۱ آمده است. ضریب نظر ۸ نفر از خبرگان روان‌شناسی ۰/۷۵ به دست آمد که نشان‌دهنده روایی محتوایی روان‌درمانی است. همچنین این جلسات درمانی در پژوهش‌های مختلفی استفاده و کارآمدی آن تأیید شد (احمدی و همکاران، ۱۴۰۰؛ حیدری‌نسب و همکاران، ۱۳۹۳). در جدول ۱ شرح جلسات درمانی روان‌پویشی فشرده کوتاه‌مدت مشاهده می‌شود.

جدول ۱. شرح جلسات روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت

جلسات	هدف	محتوی جلسه	تغییر رفتار مورد انتظار	تکالیف منزل
اول	معارفه و بیان قوانین جلسات و ارزیابی اولیه مشکل افراد نمونه	بیان قواعد اجرای جلسات درمانی و مصاحبه با اجرای توالی پویشی که درمانگری آزمایشی نام دارد.	آگاهی از برخی از یافته‌های تجربی روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده و نحوه استفاده از این یافته‌ها	-
دوم	کار با دفاع‌های تاکتیکی	اجرای مداخلات مناسب و مؤثر با توجه به نوع دفاع‌های افراد	افزایش ظرفیت ذهن آگاهی و توجه لحظه‌به‌لحظه احساسات	رویارویی با دفاع‌ها به جای اجتناب از آن‌ها
سوم	شناسایی موارد مثبت و منفی شخصیت	بررسی واژه‌های تخصصی مورد استفاده افراد نمونه، دفاع‌های تاکتیکی گفتار غیرمستقیم و افکار مرضی و احتمالی، مداخله مؤثر چالش با دفاع‌های افراد نمونه و مشخص کردن گفتار، چالش با وفا و تردید در دفاع	پذیرش هیجانات و افکار منفی بدون قضاوت	تمرکز بر افکار، رفتار و حالات رفتاری بدون پیش‌داوری و قضاوت
چهارم	آموزش شیوه‌های حل تعارض	بررسی دفاع تشخوار ذهنی و دلیل‌تراشی، مداخله‌های مؤثر به ترتیب: روشن کردن، درخواست پاسخ قطعی، تردید در دفاع، چالش با دفاع، چالش، مسدود کردن دفاع	تلاش باری رسیدن به انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در افراد نمونه	شناخت و گسست از الگوی تعاملی جاری
پنجم	کار با دفاع‌های عقلی سازی	دفاع‌های عقلی‌سازی و کلی‌گویی و تمییم‌دادن. مداخله‌های مؤثر: روشن‌سازی، سد کردن، چالش و مشخص کردن، چالش با دفاع	به دست آوردن انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در فرد و تلاش برای کم کردن مقاومت‌های عاطفی در فرد	بازسازی ساختارهای ناکارآمد

جلسات	هدف	محتوی جلسه	تغییر رفتار مورد انتظار	تکالیف منزل
ششم	آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان	فنون منحرف‌کردن و فراموش کردن در فرد	خودانتقادی و افزایش واقع‌گرایی	تهیه فهرستی از موانع ابراز هیجان
هفتم	مقابله با مقاومت‌های افشای هیجان	انکار و تکذیب‌کردن. مداخلات مؤثر: روشن کردن، تردید در دفاع و چالش با دفاع	پذیرش اینکه هیجان‌ها و افکار سازه‌های ایستا نیستند	ثبت افکار هوشمند به‌لحاظ هیجانی
هشتم	به‌چالش کشیدن هیجان‌ها	صحبت کردن به‌جای لمس کردن احساسات، علائم غیرکلامی، تبعیت-انفعال. مداخلات مؤثر: روشن کردن، تردید در دفاع، چالش با دفاع و روشن کردن چالش	افشای هیجانی و افزایش و مقابله با دیدگاه منفی نسبت به هیجان‌ها	افتراق دادن افکار از احساسات
نهم	جمع‌بندی و اجرای پس‌آزمون	جمع‌بندی نهایی، اجرای مجدد پرسشنامه‌ها، تشکر و پایان دادن به درمان	رهایی از افکار و هیجان‌ها منفی و افزایش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	تمرین و تمام تکنیک‌های مؤثر

منبع: واینر و بورن اشتاین، ۱۴۰۰

۲-۵. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

از آنجا که اطلاعات گردآوری شده در سه مرحله زمانی (پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری) بود، برای اثرات گروه، زمان و تعامل گروه×گروه از تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر^۱ استفاده شد. بررسی ماندگاری نتیجه درمانی نیز به کمک آزمون تعقیبی بنفرونی^۲ صورت گرفت. نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ برای تحلیل این کار استفاده شد.

۳. یافته‌ها

۳-۱. توصیف جمعیت‌شناختی

بررسی سن افراد دو گروه نشان داد میانگین و انحراف معیار سن گروه آزمایش ۳۰/۲۰ و ۳/۷۶ و میانگین و انحراف معیار سن گروه کنترل ۳۲/۷۵ و ۴/۸۵ است. آماره تی مستقل به‌دست‌آمده حاصل از مقایسه میانگین سنی دو گروه در متغیر سن نیز حاکی از همتابودن دو گروه بود ($t\text{-test} = -1/86$; $Sig = 0/071$). در گروه آزمایش ۵ نفر (۲۵ درصد) تحصیلات دیپلم، ۵ نفر (۲۵ درصد) فوق‌دیپلم، ۵ نفر (۲۵ درصد) کارشناسی، ۳ نفر (۱۵ درصد) کارشناسی ارشد و ۲ نفر (۲ درصد) تحصیلات دکتری داشتند. در گروه کنترل ۴ نفر (۲۰ درصد) دارای تحصیلات دیپلم، ۴ نفر (۲۰ درصد) فوق‌دیپلم، ۵ نفر (۲۵ درصد) کارشناسی، ۴ نفر (۲۰ درصد) کارشناسی ارشد و ۳ نفر (۱۵ درصد) دارای تحصیلات دکتری بودند. میزان‌های دو به‌دست‌آمده حاصل از مقایسه فراوانی‌های دو گروه در متغیر وضعیت تحصیلات حاکی از همتابودن دو گروه در زمینه تحصیلات بود ($Chi\text{-square} = 0/56$; $Sig = 0/967$).

۳-۲. شاخص‌های توصیفی

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی را نشان می‌دهد.

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی در گروه آزمایش و کنترل به تفکیک مراحل سنجش

متغیرهای پژوهش	مرحله سنجش	گروه آزمایش		گروه کنترل	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
خطر جویی و ماجراجویی	پیش‌آزمون	۵/۲۰	۰/۷۷	۴/۹۰	۰/۶۴
	پس‌آزمون	۳/۶۵	۰/۵۹	۴/۷۵	۰/۷۲
	پیگیری	۳/۷۵	۰/۶۴	۴/۸۵	۰/۶۷
تجربه‌طلبی	پیش‌آزمون	۵/۳۰	۰/۷۳	۴/۹۵	۰/۶۹
	پس‌آزمون	۳/۹۰	۰/۷۹	۴/۸۵	۰/۸۱
	پیگیری	۴/۰۰	۰/۷۹	۴/۸۵	۰/۷۴
بازداری‌زدایی	پیش‌آزمون	۵/۴۰	۰/۹۹	۵/۱۵	۱/۰۴
	پس‌آزمون	۳/۸۰	۰/۹۷	۵/۰۰	۱/۰۸
	پیگیری	۳/۹۰	۰/۸۵	۵/۰۰	۱/۰۷

1. analysis of variance with repeated measures

2. Bonferroni

متغیرهای پژوهش	مرحله سنجش	گروه آزمایش		گروه کنترل	
		انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین
حساسیت به یکنواختی	پیش‌آزمون	۰/۹۹	۵/۳۵	۵/۴۰	۱/۴۳
	پس‌آزمون	۰/۵۱	۳/۴۵	۵/۳۰	۱/۵۳
	پیگیری	۰/۵۲	۳/۵۵	۵/۴۰	۱/۵۰
نمره کل هیجان‌طلبی	پیش‌آزمون	۲/۳۱	۲۱/۲۵	۲۰/۴۰	۲/۷۰
	پس‌آزمون	۱/۰۵	۱۴/۸۰	۱۹/۹۰	۲/۹۹
	پیگیری	۱/۲۸	۱۵/۲۰	۲۰/۱۰	۲/۸۳
گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی	پیش‌آزمون	۰/۸۷	۱۵/۶۵	۱۵/۵۵	۰/۹۹
	پس‌آزمون	۰/۸۹	۱۲/۸۰	۱۵/۴۰	۱/۰۹
	پیگیری	۱/۰۷	۱۲/۹۰	۱۵/۴۵	۱/۱۹

۳-۳. بررسی پیش‌فرض‌های آزمون‌های پارامتریک

از آنجا که اطلاعات گردآوری‌شده در سه مرحله زمانی (پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری) بود، برای اثرات گروه، زمان و تعامل گروه×گروه از تحلیل واریانس مکرر استفاده شد. استفاده از این آزمون مستلزم رعایت چند پیش‌فرض اولیه (شامل نرمال بودن توزیع نمرات و همگنی واریانس‌ها) است که ابتدا پیش‌فرض‌ها بررسی شد. بررسی نرمال بودن با آزمون شاپیرو-ویلک^۱ صورت گرفت. از آنجا که مقادیر آزمون شاپیرو-ویلک در هیچ‌یک از مراحل معنی‌دار نبود ($P > 0/05$)، می‌توان نتیجه گرفت که توزیع نمرات نرمال است. به‌منظور بررسی همگنی واریانس‌ها نیز از آزمون لوین^۲ استفاده شد. مطابق نتایج، شاخص آماره آزمون لوین در سه مرحله ارزیابی به‌لحاظ آماری معنی‌دار نبود ($P > 0/05$) و به این ترتیب پیش‌فرض برابری واریانس‌ها تأیید شد. داده‌های تحقیق فرض همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس (ام‌باکس) را زیر سؤال نبرد؛ بنابراین این پیش‌فرض رعایت شده است ($P > 0/05$). سطح معنی‌داری اثر تعامل گروه و پیش‌آزمون بزرگ‌تر از $0/05$ بود و این نشان‌دهنده همگنی شیب‌خط رگرسیون^۳ بود. با توجه به اینکه پیش‌فرض‌های استفاده از تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر رعایت شده است، می‌توان از این آزمون آماری استفاده کرد که نتایج آن در ادامه آمده است.

۳-۴. آزمون فرضیه‌ها

جدول ۳. نتایج اثرات بین‌گروهی و درون‌گروهی تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی

متغیرهای وابسته	منابع تغییر	آماره F	معنی‌داری	ضریب تأثیر	توان آماری
خطر جویی و ماجراجویی	گروه	۱۲/۹۷	۰/۰۰۱	۰/۲۵	۰/۹۴
	زمان	۴۰/۱۷	۰/۰۰۱	۰/۵۱	۱/۰۰
	زمان×گروه	۳۰/۴۰	۰/۰۰۱	۰/۴۴	۱/۰۰
تجربه‌طلبی	گروه	۵/۱۳	۰/۰۲۹	۰/۲۰	۰/۵۹
	زمان	۳۷/۸۲	۰/۰۰۱	۰/۵۰	۱/۰۰
	زمان×گروه	۲۸/۱۴	۰/۰۰۱	۰/۴۳	۱/۰۰
بازداری‌زدایی	گروه	۶/۲۳	۰/۰۱۷	۰/۱۴	۰/۶۸
	زمان	۳۵/۱۲	۰/۰۰۱	۰/۴۸	۱/۰۰
	زمان×گروه	۲۳/۸۵	۰/۰۰۱	۰/۳۹	۱/۰۰
حساسیت به یکنواختی	گروه	۱۲/۹۰	۰/۰۰۱	۰/۲۵	۰/۹۴
	زمان	۵۷/۱۶	۰/۰۰۱	۰/۶۰	۱/۰۰
	زمان×گروه	۵۰/۸۸	۰/۰۰۱	۰/۵۷	۱/۰۰
نمره کل هیجان‌طلبی	گروه	۲۰/۲۶	۰/۰۰۱	۰/۳۵	۱/۰۰
	زمان	۱۲۶/۶۰	۰/۰۰۱	۰/۷۷	۱/۰۰
	زمان×گروه	۹۷/۴۶	۰/۰۰۱	۰/۷۲	۱/۰۰
گرایش به پیمان‌شکنی	گروه	۳۴/۶۹	۰/۰۰۱	۰/۴۸	۱/۰۰

1. Shapiro-Wilk Test
2. Levene's Test
3. homogeneity of regression

۱/۰۰	۰/۷۱	۰/۰۰۱	۹۳/۸۸	زمان
۱/۰۰	۰/۶۷	۰/۰۰۱	۷۸/۳۸	زمان×گروه

نتایج جدول ۳ حاکی از آن است که روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت در کاهش میزان هیجان‌طلبی ($F=20/26$; $Sig=0/001$)، مؤلفه‌های آن شامل خطرجویی و ماجراجویی ($F=12/97$; $Sig=0/001$)، تجربه‌طلبی ($F=5/13$; $Sig=0/001$)، بازداری‌زدایی ($F=6/23$; $Sig=0/001$)، حساسیت به یکنواختی ($F=12/90$; $Sig=0/001$) و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی ($F=34/69$; $Sig=0/001$) اثربخشی معنادار دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون تعقیبی بنفرونی هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی برای بررسی ماندگاری نتایج درمانی

متغیرهای وابسته	مراحل	میانگین تعدیل‌شده	تفاوت مراحل	تفاوت میانگین	معناداری
خطرجویی و ماجراجویی	پیش‌آزمون	۵/۰۵	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۰/۸۵	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۴/۲۰	پیش‌آزمون-پیگیری	۰/۷۵	۰/۰۰۱
	پیگیری	۴/۳۰	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۱۰	۰/۱۴۰
تجربه‌طلبی	پیش‌آزمون	۵/۱۲	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۰/۷۵	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۴/۳۷	پیش‌آزمون-پیگیری	۰/۷۰	۰/۰۰۱
	پیگیری	۴/۴۲	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۰۵	۰/۱۴۰
بازداری‌زدایی	پیش‌آزمون	۵/۲۷	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۰/۸۷	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۴/۴۰	پیش‌آزمون-پیگیری	۰/۸۲	۰/۰۰۱
	پیگیری	۴/۴۵	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۰۵	۰/۹۷۱
حساسیت به یکنواختی	پیش‌آزمون	۵/۳۷	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۱/۰۰	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۴/۳۷	پیش‌آزمون-پیگیری	۰/۹۰	۰/۰۰۱
	پیگیری	۴/۴۷	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۱۰	۰/۱۴۰
نمره کل هیجان‌طلبی	پیش‌آزمون	۲۰/۸۲	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۳/۴۷	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۱۷/۳۵	پیش‌آزمون-پیگیری	۳/۱۷	۰/۰۰۱
	پیگیری	۱۷/۶۵	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۳۰	۰/۰۸۲
گرایش به پیمان‌شکنی	پیش‌آزمون	۱۵/۶۰	پیش‌آزمون-پس‌آزمون	۱/۵۰	۰/۰۰۱
	پس‌آزمون	۱۴/۱۰	پیش‌آزمون-پیگیری	۱/۴۲	۰/۰۰۱
	پیگیری	۱۴/۱۷	پس‌آزمون-پیگیری	-۰/۰۷	۰/۲۵۸

براساس جدول ۴ روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی در مرحله پس‌آزمون تأثیر داشته و این تأثیر در مرحله پیگیری نیز ادامه یافته است.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر هیجان‌طلبی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی در زنان متأهل بود. نتایج نشان داد روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر کاهش هیجان‌طلبی و کاهش گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی مؤثر است و این تأثیر در مرحله پیگیری نیز ادامه یافته است. این نتیجه هم‌راستا با نتایج پریسوز و همکاران (۲۰۱۹) و میسم و همکاران (۱۳۹۱) است که اثربخشی روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده را بر کاهش تعارضات زناشویی مطالعه کردند. همچنین همسو با نتایج پژوهش کاشفی و همکاران (۱۴۰۲) است که اثربخشی روان‌درمانی پویشی را بر بهبود رفتار دلبستگی در روابط زناشویی مطالعه کردند و نیز با یافته‌های پژوهش رنجبر بهادری و همکاران (۱۴۰۱) که اثربخشی روان‌درمانی پویشی را بر بهبود مشکلات زنان آسیب‌دیده از پیمان‌شکنی زناشویی نشان دادند. افزون بر این، هیچ یافته غیرهمسویی که نشان‌دهنده غیرهمسوبودن این نتیجه با نتایج تحقیقات قبلی باشد یافت نشد. می‌توان گفت روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده، یک درمان روان‌پویشی است که بر تسهیل پردازش عاطفی، درک دلبستگی مراجع، مسیرهای اضطراب ناخودآگاه و همچنین دفاع‌های روانی تمرکز دارد (آباس و همکاران، ۲۰۰۸). یک متاآنالیز انجام‌شده توسط آباس و همکاران (۲۰۲۰) و آباس و همکاران (۲۰۲۱) شواهد مهمی برای استفاده از روان‌درمانی روان‌پویشی کوتاه‌مدت فشرده به‌عنوان یک درمان مؤثر برای افرادی که با طیف

گسترده‌ای از مشکلات مختلف زندگی می‌کنند، نشان داده‌اند. این تجزیه و تحلیل‌ها ۱۷ مطالعه کارآزمایی کنترل شده تصادفی^۱ را بررسی کرده‌اند و گزارش داده‌اند که روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده در مقایسه با گروه‌های کنترل به‌شدت در کاهش علائم مشکلات مختلف جسمانی و روان‌شناختی مؤثر بوده‌اند (آباس و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین می‌توان گفت روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده یک مداخله روان‌شناختی مبتنی بر شواهد برای طیف وسیعی از مشکلات مربوط به سلامت روان و ارائه عملکردی است (آباس، تون و دريسن^۲، ۲۰۱۲؛ راسل و همکاران، ۲۰۲۲). با توجه به کارآمدی این درمان و پشتوانه نظری قدرتمندی که این روان‌درمانی دارد، می‌توان براساس تبیین پژوهشگر، به مکانیسم اثر آن بر کاهش میزان هیجان‌طلبی زنان متأهل پرداخت. به این ترتیب می‌توان گفت یکی از اهداف روان‌درمانی‌های پویشی، افزایش آگاهی و تحمل مراجع درباره احساسات متعارض نسبت به افراد مهم زندگی‌شان از جمله همسرشان است. در این رویکرد درمانی، بر معانی و مفاهیمی تمرکز می‌شود که زنان تحت درمان آن درباره تجارب اولیه زندگی خود شرح می‌دهند و مبنای مشکلات زناشویی هستند؛ برای مثال آیا نشانه‌ای بین وقایع گذشته و وقایع فعلی وجود دارد؟ آیا خاطرات گذشته با اضطراب همراه‌اند؟ در روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده، فرایند درمان به شکل حلزونی از بیرونی‌ترین لایه‌های دفاعی در مقابل نزدیکی هیجانی تا خشم که لایه زیرین مشکل است و درنهایت تمایل به نزدیکی هیجانی پیش می‌رود. هدف درمان پذیرش، تسلط و یکپارچه‌کردن گستره وسیعی از هیجانات آدمی توسط فرد مراجع است. طی درمان مراجعان باید بتوانند به همه لایه‌های احساسات خود دست یابند، آن‌ها را تجربه کنند و طوری آن‌ها را سامان‌دهی کند که به درک روشنی از خود و دیگران برسند. این رسیدن به درک روشن از خود و دیگران به افراد کمک می‌کند که رابطه همدلانه با همسرشان داشته باشند و با ارضای نیازهای جنسی، روان‌شناختی و عاطفی هم‌دیگر کمتر درگیر مشکلات زناشویی شوند. از سوی دیگر روش دوانلو با روشی مهربانانه و درعین‌حال رویاروگرانه سعی در حذف موانع تجربه عاطفی که مسبب شکل‌گرفتن نشانه‌های مشکل است دارد تا به مراجع یاد دهد که چگونه عواطف خود را بپذیرد، آن‌ها را اداره کند و با تنظیم آن‌ها از تکرار مسائل و موقعیت‌های آسیب‌زا جلوگیری کند. از این‌رو پیش‌بینی می‌شود که موازات دریافت هیجانی و بینشی که فرد از ارتباط بین هیجانات آشفته و بازداری‌شده خود و نشانه‌های آن کسب می‌کند، نشانه‌ها کاهش یابند، بهبود خلق در فرد ایجاد شود و فرد کمتر به دنبال هیجان باشد؛ بنابراین، این دفاع‌های رشدنا یافته که منشأ ناهشیار دارند، در پاسخ به تهدیدات روانی فراخوانده می‌شوند تا عواطف آزاردهنده را مدیریت کنند و هیجاناتی را که ناخوشایند بوده کاهش دهند و مانع مشکلات هیجانی مانند هیجان‌طلبی شوند که نقش مهمی در گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی دارد. به این ترتیب منطقی است گفته شود روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت، هیجان‌طلبی در زنان را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر در زمینه ماندگاری نتایج درمان نمی‌توان به‌طور قاطع نتیجه‌گیری کرد که ماندگاری درمان واقعی بوده یا در اثر عوامل دیگر به‌وجود آمده است. از آنجا که آزمایش‌ها بعد از دو ماه بار دیگر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند، این احتمال وجود دارد که برخی عوامل مزاحم دیگر مانند کم‌شدن گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی و برخی وقایع دیگر در زندگی زناشویی بر روند درمان اثر گذاشته باشد؛ بنابراین با قاطعیت نمی‌توان در مورد ماندگاری بودن نتایج درمانی تصمیم‌گیری کرد. هرچند اثرات روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده در این پژوهش ماندگار بوده است.

همچنین نتایج نشان داد روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر کاهش به‌گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی مؤثر است و این تأثیر در مرحله پیگیری نیز تداوم یافته است. این نتیجه همسو با نتایج پریسوز و همکاران (۲۰۱۹) و مبسم و همکاران (۱۳۹۱) است که دریافتند روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده بر کاهش تعارضات زناشویی اثربخش است. همچنین همسو با پژوهش کاشفی و همکاران (۱۴۰۲) است که اثربخشی روان‌درمانی پویشی را بر بهبود رفتار دلبستگی در روابط زناشویی مطالعه کردند و نیز با پژوهش رنجبر بهادری و همکاران (۱۴۰۱) که اثربخشی روان‌درمانی پویشی را بر بهبود مشکلات زنان آسیب‌دیده از پیمان‌شکنی زناشویی نشان دادند. افزون بر این هیچ یافته غیرهمسویی با نتایج تحقیقات قبلی یافت نشد. می‌توان گفت نیروهای آسیب‌شناسی روانی که در پس علائم و مشکلات شخصیتی افراد نهفته‌اند، ریشه در آسیب‌های عاطفی از سال‌های اولیه

زندگی و سال‌های شکل‌گیری زندگی روان‌شناختی دارند، اما تأثیر مخرب آن‌ها بر زندگی فرد ادامه دارد؛ زیرا احساسات برانگیخته‌شده توسط مشکلات مختلف زندگی در زیر لایه‌هایی از علائم و دفاع از شخصیت که ناخودآگاه عمل کرده‌اند مدفون می‌شوند. از طریق ارتباط بین روان‌درمانگر و مراجع است که می‌توان احساسات ناشی از مشکلات زندگی را به تجربه‌ای آگاهانه تبدیل کرد تا بهبودی رخ دهد (دوانلو^۱، ۲۰۰۵ به نقل از هیکی و همکاران^۲، ۲۰۲۲). روان‌درمانی مستلزم یک تعامل دوجانبه متمرکز است. روان‌درمانی روان‌پویشی کوتاه‌مدت فشرده به‌ویژه شامل ارتباط شدید بین روان‌درمانگر و مراجع است. در روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده، مداخله روان‌درمانگر براساس پاسخ مراجع ساخته می‌شود که بخشی از آن کلامی، اما بیشتر آن غیرکلامی است (هیکی و همکاران، ۲۰۲۲). با توجه به کارآمدی این درمان و پشتوانه نظری قدرتمندی که این روان‌درمانی دارد، می‌توان براساس تبیین پژوهشگر، به مکانیسم اثر آن بر کاهش گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی زنان متأهل پرداخت. به این ترتیب می‌توان گفت مکانیسم اثر روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده به این صورت است که افزایش کنش‌وری بین فردی و بهبود توانایی‌های زنان متأهل در فرایند درمان موجب می‌شود صحبت‌کردن درمورد رابطه زناشویی با همسر افزایش یابد؛ بنابراین گفتگوی سازنده درمورد کارها یا فعالیت‌های روزانه، علائق، احساسات، خواسته‌ها، آرزوها و انتظاراتشان شکل می‌گیرد. به‌طورکلی برقراری ارتباط مؤثر و سازگارانه، رضایت آن‌ها را در زندگی زناشویی افزایش می‌دهد و تعارض‌های حل‌نشده و تشدیدکننده نارضایتی و گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی حل می‌شود. همچنین می‌توان گفت دفاع‌های ناسازگار و رشدنا یافته که منشأ ناهشیار دارند، دارای رویه‌ای ثابت‌اند و در برابر تغییرات مقاومت می‌کنند، اما انتظار درمانگر آن است که در موقعیت‌هایی نظیر درمان، دستخوش تغییرات شوند؛ زیرا صرف‌نظر از آنکه معلول باشند یا علت، ضمن تحریف واقعیات و مغشوش کردن مرزهای خود و دیگری مانعی در راه پردازش کامل عواطف به‌شمار می‌روند. در مدل روان‌درمانی دوانلو، دفاع‌های رشدنا یافته در حکم یک محافظت‌کننده برای سازمان درون‌روانی هستند که فرد را در برابر عواطفی که تعارض‌گونه هستند محافظت می‌کنند؛ بنابراین می‌توان گفت اساسی‌ترین تمرکز درمان روان‌پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر درد هیجانی یا روان‌شناختی است که در آن، زندگی فرایندی طاقت‌فرسا تصور می‌شود، روان در کشمکش برای تحمل آن ساخته می‌شود و دفاع یا سازوکارهای اجتناب از درد را به‌وجود می‌آورد. همچنین در روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت، به‌علت مواجهه زنان با احساسات ناخواسته، اضطراب آنان در ابتدا افزایش می‌یابد که این امر به‌دلیل گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی می‌تواند به‌نوبه خود سبب افزایش مشکلات زناشویی و حتی افکار نامنعطف و پریشان‌گونه شود، اما پس از چند جلسه که احساسات برون‌ریزی می‌شوند و مورد پردازش و کنترل قرار می‌گیرند، مشکلات ناشی از گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی کاهش پیدا می‌کند. محورهای این روش درمانی بر نوع رابطه درمانی و ماهیت افشا استوار است. موضع فعال درمانگر و به‌کارگیری صحیح فنون در این موضع سبب می‌شود تا زنان مراجع در کوتاه‌ترین زمان، عمق احساسات و افکار خود را شناسایی و لمس کنند و مشکلات ناشی از گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی کاهش یابد. به این ترتیب منطقی است که گفته شود روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت می‌تواند گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی را در زنان متأهل کاهش دهد.

در این مطالعه جامعه آماری شامل زنان متأهل شهر تهران بود و باید در تعمیم نتایج به مردان متأهل احتیاط کرد. این پژوهش به‌دلیل محدودیت زمانی قادر به اجرای مرحله پیگیری بلندمدت‌تر برای بررسی تداوم و ماندگاری اثرات روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت نبود و به یک مرحله پیگیری دوماهه اکتفا شد. این پژوهش می‌توانست هم‌زمان روی زنان و مردان انجام شود، اما به‌دلیل نبود شرایط به نمونه زنان بسنده شد. پیشنهاد می‌شود این مطالعه روی مردان نیز انجام شود؛ چرا که عامل جنسیت ممکن است در نتیجه پژوهش تعیین‌کننده باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های کاربردی دیگری با موضوعاتی مشابه در زمینه اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت بر کاهش سایر مشکلات زنان متأهل مانند پایین‌بودن رضایت زندگی جنسی و ضعف در کیفیت روابط زناشویی و... صورت گیرد. مقایسه اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت با سایر روش‌های درمانی و زوج‌درمانی می‌تواند نتایج مهمی برای بهبود مشکلات زنان متأهل به‌دست دهد. نتایج این مطالعه

نشان‌دهنده آن بود که روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت بر کاهش هیجان‌طلبی و کاهش گرایش به پیمان‌شکنی مؤثر بوده است. نتایج این مطالعه برای مشاوران خانواده، روان‌درمانگران خانواده و روان‌شناسان بالینی فعال در حوزه خانواده اهمیت دارد؛ از جمله اینکه مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی می‌توانند برای زوجینی که گرایش‌های فعال و مثبت به پیمان‌شکنی دارند و دارای هیجان‌طلبی بیشتری در زندگی زناشویی هستند، از روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت فشرده به‌عنوان یک درمان کارآمد و مؤثر برای بهبود مشکلات آنان استفاده کنند.

۵. ملاحظات اخلاقی

حفظ اطلاعات مشارکت‌کنندگان، توضیح اهداف پژوهش برای آن‌ها، کسب رضایت آگاهانه از آن‌ها، اختیاری بودن شرکت در پژوهش، حق خروج از مطالعه و ارائه فشرده جلسات روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت به گروه کنترل در پایان پژوهش از اصول اخلاقی رعایت شده در این پژوهش بوده است. این مطالعه دارای کد اخلاق به شناسه IR.IAU.SHAHROOD.REC.1401.010 است.

۶. سیاست‌گذاری و حمایت مالی

از همه شرکت‌کنندگانی که در این پژوهش شرکت کردند قدردانی می‌شود. این مقاله حامی مالی نداشته است.

۷. تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- احمدی، ف.، گودرزی، م.، و کاظمی رضایی، س. (۱۴۰۰). اثربخشی روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت در تجارب تجزیه‌ای، روابط موضوعی و نادیده‌انگاری پاداش تأخیری در افراد مبتلا به اختلالات اعتیادی و مصرف مواد. *مجله روان‌شناسی بالینی: نوآوری‌ها در پژوهش و عمل*، ۱۳(۱)، ۶۵-۷۸
<https://doi.org/10.22075/jep.2021.21041.1931>
- اسکندری، م.، و پرندین، ش. (۱۴۰۱). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس مؤلفه‌های رضایت جنسی و صمیمیت در زوجین. *فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، ۱۷(۵۸)، ۱۹۹-۱۸۳
https://cwfs.ihu.ac.ir/article_207168.html
- اهرمیان، ا.، سودانی، م.، و غلامزاده جفره، م. (۱۴۰۰). اثربخشی درمان راه‌حل‌مدار بر نگرش به خیانت زناشویی و صمیمیت زناشویی افراد متأهل. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰(۱۰۱)، ۸۱۱-۷۹۹
<http://psychologicalscience.ir/article-1-1048-fa.html>
- حسن‌زاده، ش.، و فرزاد، و. (۱۳۹۷). ویژگی روان‌سنجی پرسشنامه هیجان‌طلبی زاگرمین و رابطه آن با اعتیاد پذیری معتادان در حال ترک منطقه ۴ تهران. *فصلنامه روان‌سنجی*، ۶(۲۴)، ۱۰۵-۸۹
<https://sanad.iau.ir/Journal/jpsy/Article/1112077>
- حیدری نسب، ل.، خوریانیان، م.، و طبیبی، ز. (۱۳۹۳). اثربخشی روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت فشرده بر کاهش نشانه‌ها و سبک‌های دفاعی در بیماران مبتلا به افسردگی. *مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۵(۱۴)، ۱۶۸-۱۴۳
https://jcps.atu.ac.ir/article_517.html
- خاتمی، م.، و صداقتی‌فرد، م. (۱۴۰۲). تأثیر روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت بر کاهش اضطراب، افزایش همدلی با خود، کنارآمدن و سازگاری اجتماعی در زنان با تجربه تعرض جنسی. *نشریه خانواده‌درمانی کاربردی*، ۱(۱)، ۱۰-۱.
- <https://doi.org/10.22034/aftj.2023.343326.1587>
- رنجبر بهادری، ش.، تکلوی، س.، و کاظمی، ر. (۱۴۰۱). اثربخشی درمان روان‌پویایی کوتاه مدت بر ابرازگری هیجان و تمایز یافتگی زنان خیانت‌دیده. *نشریه رویش روان‌شناسی*، ۱۱(۱)، ۱۲۴-۱۱۳
<http://frooyesh.ir/article-1-3219-fa.html>
- سلطانی‌زاده، م.، و باجلانی، پ. (۱۳۹۹). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اختلال عملکرد جنسی، صمیمیت و رضایت جنسی در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶. *مجله علوم پزشکی زانکو*، ۲۱(۶۸)، ۴۶-۳۳
<http://zanko.muk.ac.ir/article-1-491-fa.html>
- شالچیان پورخلجان، ن.، اسدی، ج.، حسن‌زاده، ر.، و خواجوند خوشلی، ا. (۱۴۰۲). رابطه خودپنداره جنسی با گرایش به روابط فرزاناشویی با نقش میانجی گر تنظیم هیجان. *نشریه رویش*، ۱۱(۱)، ۱۶۴-۱۵۵
<http://frooyesh.ir/article-1-3933-fa.html>

- صابونچی، ف.، دوکانه‌ای فرد، ف.، و بهبودی، م. (۱۴۰۰). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی در زنان متأهل: نقش واسطه‌ای هیجان‌خواهی. *فصلنامه روانشناسی زن*، ۲(۱)، ۳۲-۳۳. <https://doi.org/10.22034/aftj.2020.255752.1020>
- علی تبار، س.، قنبری، س.، زاده محمدی، ع.، و حبیبی، م. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین روابط جنسی پیش از ازدواج با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۱۰(۳۸)، ۲۶۷-۲۵۵. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96651.html?lang=fa
- فاتحی‌زاده، م.، چوپانی، م.، اسنجرانی، ف.، و دی-کاسترو کوریا، آ. (۱۴۰۱). واکاوی بحران‌های وجودی در مردان بی‌وفا و بررسی اثربخشی مشاوره بومی مبتنی بر آن بر گرایش به خیانت زناشویی. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۶(۱)، ۲۲۸-۲۰۳. <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.223419.1127>
- قاسمی، ب.، رنجبر سودجانی، ی.، و شریفی، ک. (۱۳۹۶). نقش عملکرد جنسی و تجربه شکست عاطفی در گرایش زوجین به روابط فرا زناشویی. *نشریه رویش روانشناسی*، ۶(۱)، ۴۵-۶۸. <http://frooyesh.ir/article-1-319-fa.html>
- کاشفی، ف.، ازخوش، م.، خانجانی، م.، و آقایی، ح. (۱۴۰۲). تأثیر روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه مدت بر تمایز یافتگی خود و رفتار دلبستگی در روابط زناشویی زنان دارای گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی. *نشریه روان پرستاری*، ۱۱(۱)، ۱-۱۶. <http://ijpn.ir/article-1-2100-fa.html>
- کیانی‌پور، ع.، محسن‌زاده، ف.، و زهراکار، ک. (۱۳۹۶). هم‌سنجی اثربخشی طرحواره‌درمانی و روایت‌درمانی هنگام به هم‌پیوستن هر یک از آن‌ها با برنامه غنی‌سازی زناشویی بر گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی و رضایت زناشویی. *نشریه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۷(۲)، ۵۴-۲۷. <https://doi.org/10.22034/fcp.2018.51182>
- مامی، ش.، صفرنیا، ا.، تردست، ل.، و عباسی، ب. (۱۳۹۹). اثربخشی روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت فشرده بر کاهش نارسای هیجانی زنان متقاضی طلاق. *مطالعات روان‌شناختی*، ۱۶(۴)، ۱۴۲-۱۲۷. <https://doi.org/10.22051/psy.2018.21331.1690>
- مبسم، س.، دلاور، ع.، کرمی، ا.، ثنایی، ب.، و شفیع‌آبادی، ع. (۱۳۹۱). بررسی اثربخشی روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت فشرده بر کاهش تعارضات زناشویی در زنان. *نشریه مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۳(۹)، ۱-۸۱. https://jcps.atu.ac.ir/article_2048.html?lang=fa
- مهدی‌زاده، ف.، و دره کردی، ع. (۱۳۹۹). رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نگرش به روابط فرازناشویی با میانجی‌گری ابعاد ذهن‌آگاهی به‌منظور ارائه مدل. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۹(۸۷)، ۳۸۹-۳۸۳. <http://psychologicalscience.ir/article-1-583-fa.html>
- واینر، ا.ب.، و بورن اشتاین، و. (۱۴۰۰). *روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه مدت دونالدو*. ترجمه عنایت خلیقی سیگارودی، تهران: انتشارات ارجمند (تاریخ انتشار به زبان اصلی ۲۰۰۹).

References

- Abbass, A. A., Joffres, M. R., & Ogrodniczuk, J. S. (2008). A naturalistic study of intensive short-term dynamic psychotherapy trial therapy. *Brief Treatment and Crisis Intervention*, 8(2), 164-175. <https://doi.org/10.1093/brief-treatment/mhn001>
- Abbass, A., Lumley, M. A., Town, J., Holmes, H., Luyten, P., Cooper, A., ... & Kisely, S. (2021). Short-term psychodynamic psychotherapy for functional somatic disorders: A systematic review and meta-analysis of within-treatment effects. *Journal of Psychosomatic Research*, 145(1), 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2021.110473>
- Abbass, A., Town, J., & Driessen, E. (2012). Intensive short-term dynamic psychotherapy: a systematic review and meta-analysis of outcome research. *Harvard Review of Psychiatry*, 20(2), 97-108. [10.3109/10673229.2012.677347](https://doi.org/10.3109/10673229.2012.677347)
- Abbass, A., Town, J., Holmes, H., Luyten, P., Cooper, A., Russell, L., ... & Kisely, S. (2020). Short-term psychodynamic psychotherapy for functional somatic disorders: A meta-analysis of randomized controlled trials. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 89(6), 363-370. <https://doi.org/10.1159/000507738>
- Ahmadi, F., Goodarzi, M., & Kazemi Rezaei, S. (2021). The Effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy in dissociative experiences, object relations and delayed reward discounting in patients with substance use disorders and addiction. *Clinical Psychology: Research and Practice Innovations*, 13(1), 65-78. <https://doi.org/10.22075/jcp.2021.21041.1931> (In Persian).
- Ahramiyan, A., Sodani, M., & Gholamzadeh Jofreh, M. (2021). The effectiveness of solution-focused therapy on attitudes toward marital infidelity and marital intimacy of married people.

- Psychological Science*, 20(101), 799-811. <http://psychologicalscience.ir/article-1-1048-en.html> (In Persian)
- Alitabar, S., Ghanbari, S., Zadeh Mohammadi, A., & Habibi, M. (2014). The relationship between premarital sex and attitudes toward infidelity. *Journal of Family Research*, 10(2), 255-267. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96651.html?lang=en (In Persian)
- Allport, G. W., & Ross, J. M. (1967). Personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*, 15(4), 432-442. <https://doi.org/10.1037/h0021212>
- Asefi Far, F., Shams Esfandabad, H., & Shaterian Mohammadi, F. (2022). The role of sensation seeking in extramarital relationships with the mediation of marital frustration. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal*, 4(4), 64-75. <http://ieepj.hormozgan.ac.ir/article-1-574-en.html>
- Assayag, N., Berger, I., Parush, S., Mell, H., & Bar-Shalita, T. (2022). Attention-deficit/hyperactivity disorder symptoms, sensation-seeking, and sensory modulation dysfunction in substance use disorder: A cross sectional two-group comparative study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19 (5), 25-41. <https://doi.org/10.3390/ijerph19052541>
- Caldirolì, A., Capuzzi, E., Riva, I., Russo, S., ... & Buoli, M. (2020). Efficacy of intensive short-term dynamic psychotherapy in mood disorders: A critical review. *Journal of Affective Disorders*, 273, 375-379. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.04.002>
- Collado, A., Hainaut, J. P., Monfort, V., & Bolmont, B. (2018). Sensation Seeking and Adaptation in Parabonauts. *Frontiers in Psychology*, 9(2), 296-310. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00296>
- Colossi, P. M., & Falcke, D. (2019). Implications of experiences in the family of origin and infidelity in violence loving relationships. *Trends in Psychology*, 27(2), 339-355. <https://doi.org/10.1080/01494929.2019.1589614>
- Crawford, I., Hammack, P. L., McKirnan, D. J., Ostrow, D., Zamboni, B. D., Robinson, B., & Hope, B. (2003). Sexual sensation seeking, reduced concern about HIV and sexual risk behaviour among gay men in primary relationships. *AIDS Care*, 15(4), 513-524. <https://doi.org/10.1080/0954012031000134755>
- Eskandari, M., & Parandin, S. (2022). Predicting attitudes toward marital infidelity based on components of sexual satisfaction and intimacy in couples. *The Women and Families Cultural-Educational*, 17(58), 183-199. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_207168.html?lang=en (In Persian)
- Fatehizade, M., Choupani, M., Asanjarani, F., & De Castro Correa, A. (2022). Investigating existential crises of unfaithful men and examining the effectiveness of indigenous counseling based on marital infidelity tendency. *Journal of Applied Psychology*, 16(1), 228-203. <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.223419.1127> (In Persian)
- Ghasemi, B., Ranjbar, S. Y., & Sharifi, K. (2017). The role of sexual function and experience emotional breakdown in tendency toward relationships Extra-marital. *Rooyesh*, 6(1), 45-68. <http://frooyesh.ir/article-1-319-en.html> (In Persian)
- Hasanzadeh, S., & Farzad, V. (2018). Psychometric properties of Zakarman's Excitement Questionnaire and its relationship with addictive addiction in quitting zone 4 of Tehran. *Journal of Psychometry*, 6(24), 89-105. <https://sanad.iau.ir/en/Journal/jpsy/Article/1112077> (In Persian)
- Heidarinasab, L., Khorianian, M., & Tayyebi, Z. (2014). Effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy in reducing symptoms and changing defense styles in patients with depression. *Clinical Psychology Studies*, 5(14), 143-168. https://jcps.atu.ac.ir/article_517.html?lang=en (In Persian)
- Hickey, C., Schubmehl, J. Q., & Beeber, A. (2022). Technology, Transference, and COVID-19—With Reference to Davanloo's Intensive Short-term Dynamic Psychotherapy. *British Journal of Psychotherapy*, 38 (1), 116-135. <https://doi.org/10.1111/bjp.12693>
- Huang, J., Zhang, D., Chen, Y., Yu, C., Zhen, S., & Zhang, W. (2022). Parental psychological control, psychological need satisfaction, and non-suicidal self-injury among Chinese adolescents: The

- moderating effect of sensation seeking. *Children and Youth Services Review*, 136(1), 106-117. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2022.106417>
- Isma, M. N. P., & Turnip, S. S. (2019). Personality traits and marital satisfaction in predicting couples' attitudes toward infidelity. *Journal of Relationships Research*, 10(13), 111-121. <https://doi.org/10.1017/jrr.2019.10>
- Kashefi, F., Azkhash, M., Khanjani, M. S., & Aghaei, H. (2023). The effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy on self-differentiation and attachment behavior in couple relationships in women with tendency to marital infidelity. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 11(1), 1-16. <http://dx.doi.org/10.22034/IJPN.11.1.1> (In Persian)
- Khatami, M., & Sedaghati Fard, M. (2023). The effect of short-term intensive dynamic psychotherapy (ISTDP) on reducing anxiety, increasing self-empathy, coping and social adaptation in women with the experience of sexual assault. *Journal of Applied Family Therapy*, 1(1), 1-10. <https://doi.org/10.22034/aftj.2023.343326.1587> (In Persian)
- Kianipour, O., Mohsenzadeh, F., & Zaharakar, K. (2018). Comparison of schema therapy and narrative therapy when combined each of them with marital enrichment program on marital infidelity tendency and marital satisfaction. *Family Counseling and Psychotherapy*, 7(2), 27-54. <https://doi.org/10.22034/fcp.2018.51182> (In Persian)
- Kramer, U., Pascual-Leone, A., Despland, J. N., & de Roten, Y. (2015). One minute of grief: Emotional processing in short-term dynamic psychotherapy for adjustment disorder. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 83(1), 187-198. <https://doi.org/10.1037/a0037979>
- Kumar, P., Yadav, V. N., Manshi, A., & Punyasree, M. P. (2023). Development of Infidelity Scale and its relationship with Dating App Motivation Scale and Sensation Seeking Scale-V. INSPA *Journal of Applied and School Psychology*, 4(2), 97-105. [Link](#)
- Mahdyzadeh, F., & Darekordi, A. (2020). The relationship between early maladaptive schemas and attitude to meta -marriage relationships with mediating dimensions of mindfulness in order to present the model. *Psychological Science*, 19(87), 383-389. <http://dx.doi.org/10.29252/psychosci.19.87.383> (In Persian)
- Malan, D. & Coughlin Della, S. P. (2018). *Lives transformed: A revolutionary method of dynamic psychotherapy* (1 Ed.). London: Karnac Books.
- Mami, S., Safarnia, A., Tardast, L., & Abbasi, B. (2021). Effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy (ISTDP) to reducing alexithymia in women applicant for divorce. *Journal of Psychological Studies*, 16(4), 127-142. <https://doi.org/10.22051/psy.2018.21331.1690> (In Persian)
- McKay, S., Skues, J. L., & Williams, B. J. (2018). With risk may come reward: Sensation seeking supports resilience through effective coping. *Personality and Individual Differences*, 121(2), 100-105. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.09.030>
- Mobassem, S., Delavar, A., Karami, A., Sana'I, B., & Shafi'abadi, A. (2013). Evaluating the effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy in decreasing marital conflict in women. *Clinical Psychology Studies*, 3(9), 81-102. https://jcps.atu.ac.ir/article_2048.html?lang=en (In Persian)
- Morrissey, L., Wettersten, K. B., & Brionez, J. (2019). Qualitatively derived definitions of emotional infidelity among professional women in cross-gender relationships. *Psychology of Women Quarterly*, 43(1), 73-87. <https://doi.org/10.1177/0361684318806681>
- Nowlan, K. M., Georgia, E. J., & Doss, B. D. (2017). Long-term effectiveness of treatment-as-usual couple therapy for military veterans. *Behavior Therapy*, 48(6), 847-859. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2017.05.007>
- Odebode, A. A., & Adegunju, K. A. (2022). Causes of infidelity as expressed by literate working-class women in Lagos State, Nigeria. *Canadian Journal of Family and Youth/Le Journal Canadien de Famille et de la Jeunesse*, 14(3), 211-222. <https://doi.org/10.29173/cjfy29799>
- Parisuz, A., Najarpourian, S., & Mohammadi, K. (2019). The effect of intensive short-term dynamic psychotherapy on marital conflicts and interpersonal processing of married women with

- emotional divorce. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology*, 1(2), 112-122. <https://doi.org/10.29252/IEEPJ.1.2.112>
- Ranjbar Bahadori, S., Taklavi, S., & Kazemi, R. (2022). The effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy on emotional expressiveness and differentiation betrayed women. *Rooyesh*, 11(1), 113-124. <http://frooyesh.ir/article-1-3219-en.html> (In Persian)
- Regan, T., Thamocharan, S., Hahn, H., Harris, B., Engler, S., Schueler, J., & Fields, S. A. (2020). Sensation seeking, sexual orientation, and drug abuse symptoms in a community sample of emerging adults. *Behavioural Pharmacology*, 31(1), 102-107. <https://doi.org/10.1097/FBP.0000000000000523>
- Russell, L., Abbass, A., & Allder, S. (2022). A review of the treatment of functional neurological disorder with intensive short-term dynamic psychotherapy. *Epilepsy & Behavior*, 130(2), 10-20. <https://doi.org/10.1016/j.yebeh.2022.108657>
- Sabonchi, F., Dokaneifard, F., & Behboodi, M. (2021). Predicting marital satisfaction based on attachment styles in married women: the mediating role of sensation seeking. *Psychology of Woman Journal*, 2(1), 23-32. <https://doi.org/10.22034/aftj.2020.255752.1020> (In Persian)
- Shalchian Pourkhaljan, N., Asadi, J., Hassanzadeh, R., & Khajevand khoshali, A. (2023). The relationship between sexual self-concept and the tendency to extramarital affairs with the mediating role of emotion regulation. *Rooyesh*, 11(11), 155-164. <http://frooyesh.ir/article-1-3933-en.html> (In Persian)
- Soltanizadeh, M., & Bajelani, P. (2020). Predicting the attitude towards marital infidelity based on sexual dysfunction, intimacy and sexual satisfaction in married men and women in Isfahan in 2017. *Zanko Journal of Medical Sciences*, 21(68), 32-46. <http://zanko.muk.ac.ir/article-1-491-en.html> (In Persian)
- Vossler, A., & Moller, N. P. (2020). Internet affairs: Partners' perceptions and experiences of internet infidelity. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 46(1), 67-77. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2019.1654577>
- Warach, B., & Josephs, L. (2021). The aftershocks of infidelity: a review of infidelity-based attachment trauma. *Sexual and Relationship Therapy*, 36(1), 68-90. <https://doi.org/10.1080/14681994.2019.1577961>
- Weed, N. C., Butcher, J. N., McKenna, T., & Ben-Porath, Y. S. (1992). New measures for assessing alcohol and drug abuse with the MMPI-2: The APS and AAS. *Journal of Personality Assessment*, 58(2), 389-404. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5802_15
- Weiner, I. B., & Bornstein, R. F. (2022). *Principles of psychotherapy: Promoting evidence-based psychodynamic practice*. Translated by Enayat Khaleghi Sigaroudi, Tehran: Arajmand Publications. (Original language publication date 2009). <https://www.arjmandpub.com/Book/1087> (In Persian)
- Whatley, M. A. (2008). Attitudes toward infidelity scale. *Journal of Social Psychology*, 133(122), 547-451. [Link](#)
- Yuan, S., & Weiser, D. A. (2019). Relationship dissolution following marital infidelity: Comparing European Americans and Asian Americans. *Marriage & Family Review*, 55(7), 631-50. <https://doi.org/10.1017/jrr.2019.10>
- Zuckerman, M. (2007). The sensation seeking scale V (SSS-V): Still reliable and valid. *Personality and Individual Differences*, 43(5), 1303-1305. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2007.03.021>